

Landafraeði NÁLÆSAS05 Námsáætlun haustönn 2021

Kennari	Svanlaugur Jónasson (svanlaugur@vma.is)	Sk.st.	SVJ
----------------	--	---------------	-----

Áfangalýsing: Í áfanganum er varpað ljósi á það hvernig maðurinn nýtir auðlindirnar en einungis sjálfbær nýting dugir til langframa. Umhverfisvernd er samofin sjálfbærri þróun en hvort tveggja er tekið fyrir. Ýmis lýðfræðihugtök eru kynnt og þjálfuð. Staðfræði er all stór hluti áfangans þar sem markmiðið er að vita hvar öll lönd heimsins liggja, þéttbýlisstaðir á Íslandi ásamt helstu fjörðum, eyjum, jöklum og leiðum. Lögð er áhersla á kortalæsi, kynnt eru helstu fyrirbærin í lofthjúpnum og hvernig vindakerfi jarðar ákvarða hvar helstu þurrka og úrkomsvæðin eru. Kynnt eru m.a. hin frjósömu jarðvegssvæði jarðar, græna byltingin og helstu gerðir landbúnaðar. Þróun landa og þróunarkvarðar eru teknir fyrir, iðnaður og viðskiptabandalög, borgvæðing og skipulagsmál. Nemandi vinnur sjálfstætt og í hópum að lausn verkefna. Áhersla er lögð á tengingu við umhverfi og reynsluheim nemenda, sjálfstæð og öguð vinnubrögð.

Markmið:

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- sjálfbærri þróun
- bauganeti og tímabeltum jarðar
- hvernig möndulhalli jarðar orsakar árstíðirnar
- ákvarðandi þáttum varðandi fólksfjölda og fólksfjölgunar- og neysluvandmálum
- lýðfræðiferli, fólksfjöldapýramíðum og helstu mælikvörðum á þróun landa
- vindakerfum jarðar og samspiли við helstu þurrka- og úrkomusvæði jarðar
- Grænu byltingunni og áhrifum hennar
- helstu bandalögum sem Ísland tengist eða er hluti af
- helstu orsökum þéttbýlismyndunar

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- ræða og miðla hvað telst til sjálfbærrar þróunar og hvað ekki
- beita landakortum og rafrænum kortum til að lesa almennar upplýsingar
- beita ýmsum lýðfræðihugtökum, t.d. náttúruleg fólksfjölgun, fólksfjölgun, frjósemi, ungbarnadauði, lífslíkur og þéttbýlisstig
- skoða heiminn í ljósi beltaskiptingar hvað varðar þurr og vot svæði og tengsl við vindakerfi jarðar
- skoða atvinnugreinar og staðarval þeirra

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- tileinka sér gagnrýna hugsun og sjálfstæð vinnubrögð
- afla og meta heimildir og nýta þær í hagnýtum tilgangi
- nýta sér kortalykil t.d. til að finna út stærð þéttbýliskjarna, hæð og vegalengdir
- útskýra lýðfræðihugtök og tengja við sjálfbæra þróun
- greina, hagnýta og meta upplýsingar í margskonar formi (töluðu, rituðu og/eða myndrænu)
- tengja viðfangsefni áfangans við daglegt líf og umhverfi og gera sér grein fyrir notagildi hennar

Námsgögn: Landafræði, maðurinn – auðlindirnar – umhverfið. Þýdd af Jónasi Helgasyni. Mál og menning (Edda útgáfa) 2009. Kortabók (1996 eða yngri).

Áætlun um yfirferð og fyrirlögn námsmatsþátta:

Tímabil (vikunúmer /lotunúmer)	Námsefni (verklegt og bóklegt)	Heimavinna/verkefni	Vægi náms- matsþátta
Vika 33-34	Kafli 1 (bls. 8-31) Fjallar m.a. um auðlindanýtingu, hringrásir og sjálfbæra þróun. Kjarnasvæði – jaðarsvæði. Kort: bauga-net, kortavarpanir, hæðar-línur. Heimsmýndin í tímans rás. Íslandskort og kortasaga.	Tímaverkefni úr kafla 1 Staðfræðiverkefni 1	1% 1%
Vika 35	Kafli 2 (bls. 32-39) Ýmis lykilatriði fyrir tilvist lífs á jörðinni. Árstíðirnar og möndulhallinn. Tímabeltin og tímamunur.	Tímaverkefni úr kafla 2 Æfing á Moodle (k. 1-2)	1% 2%
Vika 36-38	Kafli 3 (bls. 40-68) Tengsl ýmissa lífsskilyrða og þéttbýlis. Fólksfjöldapróun í heiminum og hvernig hún er tengd m.a. velmegun og menntun. Hugtök í lýðfræði kynnt: mannfjölda-píramídar, frjósemissstuðull, náttúruleg fólksfjölgun. Fólksflutningar, þjóðir og landamæri. Íbúar landsins okkar.	Tímaverkefni úr kafla 3 Staðfræðiverkefni 2 Stöðupróf 1 úr köflum 1-3 Hlaðvarp – ýmis viðfangsefni	1% 1% 10% 10%
Vika 39-40	Kafli 4 (bls. 69-104) Innri gerð jarðar, landrek, eldstöðvar og jarðskjálftar. Berggrunnсныtjar og landmótun frá ytri öflum.	Tímaverkefni úr kafla 4 Æfing á Moodle (k.4)	1% 2%
Vika 41-42	Kafli 5 (bls. 124-159) Við sleppum þessum kafla nema bls. 130-131 sem koma inn á tvö af megin vandamálum mannkyns, þ.e. flóð og jarðvegseyðingu. Einnig bls. 138 sem kemur inn á endurbætta nýtingu vatnsins. Kafli 6 (bls. 160-201) Felliþyljir, lofthjúpur jarðar, vindakerfin, hiti, úrkoma, úrkomutegundir, loftslagsbelti. El Ninjó, hitahvörf, loftslagsbreytingar. Gróðurbelti jarðar. Gróður og jarðvegur á Íslandi.	Staðfræðikönnun Tímaverkefni úr kafla 6 Æfing á Moodle (k.6) Stöðupróf úr köflum 4 og 6	1% 1% 2% 10%
Vika 43-44	Hópverkefni. Nemendur velja sér viðfangsefni tengt áfanganum og þemavíku.	Hópverkefni/kynning	10%
Vika 45-46	Kafli 7 (bls. 202-231) Um jarðveginn, loftslagið og aðgengi vatns til ræktunar. Sjö greinar landbúnaðar. Íslenskur landbúnaður. Kafli 11 (bls. 312-337) Iðnríki - þróunarlönd. Grunnstöðir, þróunarkvarðar, einkenni, kröfur þróunarlöndanna á iðnríkin. Frumkvöðlar. Íslensk þróunar-samvinna.	Tímaverkefni úr kafla 11 Æfing á Moodle (k. 7 og 11) Stöðupróf 3 úr köflum 7 og 11	1% 2% 10%
Vika 47-48	Kafli 8 (bls. 232-252) Greinar atvinnulífsins, staðarval iðnaðar, alþjóðavæðing. Nauðsyn viðskipta, viðskiptasamningar og bandalög. Þróunarpríhyrningurinn. Val á flutningatækjum. Iðnaður og þjónusta á Íslandi. Undirbúningur fyrir lokapróf.	Tímaverkefni úr kafla 8 Æfing á Moodle (k. 8)	1% 2%

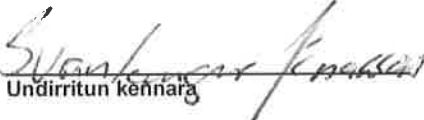
Námsmat og vægi námsmatspáttar:

Matsform:	☐ Símat	☒ Lokapróf/valið lokapróf	☐ Lokaverkefni
Námsmatspættir	Lýsing námsmatspáttar	Vægi	
Tímaverkefni	7 tímaverkefni. Unnin jafnt yfir önnina og skilað á Moodle	7%	
Staðfræði	3 kortaverkefni/könnun	3%	
Moodle æfingar	5 gagnvirkar æfingar á Moodle (mest krossasp.)	10%	
Tímapróf	Þrjú tímapróf verða á önninni, tvö bestu gilda og engin sjúkrapróf tekin (10% hvert)	20%	
Hlaðvarp	Nemendur útbúa hlaðvarp (podcast)	10%	
Hópvinna	Gagnaöflun og kynning. Hver hópur velur sér viðfangsefni tengt efni áfangans.	10%	
Lokapróf	Skriflegt lokapróf	40%	
	Samtals:	100%	
<u>Einkunnir fyrir hvern námsmatspátt eru birtar í INNU á því formi sem best hentar.</u>			
Annað: Til þess að ná áfanganum þarf nemandi að ná vissu lágmarki í staðfræði, þ.e. vera með 10 atriði rétt af 44 á lokaprófi.			

Annað sem kennari vill að komi fram.

Í ljósi aðstæðna í samfélaginu vegna Covid 19 þá má gera ráð fyrir að einhverjar breytingar geti orðið á námsáætlun.

Dagsetning: 17. ágúst

Undirritun kennara

Undirritun brautarstj., fagstj. þóa staðgengils